

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 18ΗΣ ΜΑΪΟΥ 1993

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗ
ΤΟΥ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
κ. GILBERT DAGRON

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐρίτιμε Κύριε Συνάδελφε Gilbert Dagron,

Σᾶς ὑποδέχομαι ἀπόψε στὴ γεραρὴ αὐτὴ Αἴθουσα ὡς ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, μὲ τεκμηριωμένη ἐπίγνωση τῆς ἐξαίρετης συμβολῆς σας γιὰ τὴν προαγωγὴ τῆς Ἱστορίας τοῦ Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ. Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Κύριος Μανόλης Χατζηδάκης θὰ παρουσιάσει τὸ πολέπτυχο καὶ βαρύτιμο ἔργο σας. Ἐγὼ ἔχω ἰδιαίτερη εὐαισθησία, ὡς γεννημένος στὴ Σμύρνη, γιὰ τὶς ἐρευνητικὲς ἐργασίες σας μὲ θέματα μικρασιατικὰ, ὅπως ἐξ ἄλλου καὶ γιὰ τὴν οἰκειότητά σας μὲ τὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα, ἢ καὶ γιὰ τὴν εὐμέθοδη προσέγγιση τῆς ἱστορικῆς πραγματικότητας, χαρακτηριστικὴ τῆς ἐπιστημοσύνης σας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν καλλιπέειά σας, ἐνισχυτικὴ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων σας.

Χαίρω, γιὰτὶ ὡς Πρόεδρος τὴν ἀγαθῇ, ἔχω τὸ προνόμιο πρῶτος νὰ σᾶς ἀπευθίνω τὸ λόγο, γιὰ νὰ σᾶς ἐκφράσω ἄλλωστε βαθύβλυστες εὐχὲς πρὸς συνέχεια ἐπισημονικῆς ἐπιπραξίας μὲ συνδρομὴ βιοτικῆς εὐτυχίας.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΜΑΝΟΛΗ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗ

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι Συνάδελφοι,
Κυρίες και Κύριοι,

Είναι ευφρόσυνη ή ημέρα αυτή στην 'Ακαδημία, γιατί άξιωθήκαμε να ύποδεχθούμε τὸ νέο άντεπιστέλλον μέλος, τὸν καθηγητὴ στὸ Παρίσι κύριο Gilbert Dagron πὸν ἔχει ἐκλεγεί ἀπὸ τὴν 'Ολομέλεια πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες.

Ὁ κύριος Gilbert Dagron, καθηγητὴς στὸ κορυφαῖο πανεπιστημιακὸ ἴδρυμα τῆς Γαλλίας, τὸ Collège de France, συνεχίζει τὴ μεγάλη παράδοση τῆς γαλλικῆς βυζαντινολογίας μὲ τρόπο ἀντάξίῳ της, τόσο στὴν ὑψηλοῦ ἐπιπέδου διδασκαλία ὅσο καὶ στὴν προχωρημένη ὀργάνωση τῆς συστηματικῆς ἔρευνας, διευθύνοντας τὸ μεγάλο Κέντρο Βυζαντινῆς Ἱστορίας καὶ Πολιτισμοῦ, πὸν λειτουργεῖ στὸ Παρίσι σὲ συνεργασία τοῦ Collège de France μὲ τὸ 'Εθνικὸ Κέντρο 'Επιστημονικῆς Ἐρευνας (CNRS).

Τὸν ἡγετικὸ χαρακτῆρα τῆς παρουσίας τοῦ καθηγητῆ Dagron στὴ γαλλικὴ ἐπιστήμη, καὶ ὄχι μόνον, καθιέρωσε ἡ πλούσια συγγραφικὴ του παραγωγή, ἀποτελέσματα ἀπὸ πολυχρόνιες καὶ πολυσχιδεῖς ἔρευνες, πὸν ἔχουν προκαλέσει τὴ βαθύτατη ἐκτίμηση τοῦ διεθνοῦς ἐπιστημονικοῦ κοινοῦ γιὰ τὸ εὔρος τῶν ἐνδιαφερόντων, γιὰ τὴν πρωτοτυπία στὰ θέματα, γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῆς μεθόδου, γιὰ τὸ βάθος καὶ τὴν ὀξύνεια τῆς σκέψης σὲ κείμενα πὸν διατυπώνονται μὲ πολλὴν φροντίδα γιὰ τὴν καλλιπέεια.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν δημοσιευομένων ἔργων, ἐκτὸς ἀπὸ ὅσα ἐτοιμάζονται, εἶναι ἤδη ἐντυπωσιακός : ἐννέα βιβλία, πολυάριθμα ἐκτενῆ μελετήματα (mémoires) καὶ πλήθος μελέτες. Στὰ ἔργα αὐτὰ κυρίαρχη θέση κατέχει τὸ θέμα τῆς Κωνσταντινούπολης, πὸν ἔχει μελετηθεῖ ἐξαντλητικὰ ἀπὸ πολλὰς πλευρὰς. Οἱ θεσμοὶ πὸν τὴν θεμελίωσαν, οἱ μύθοι καὶ οἱ θρύλοι —τὰ πάτρια— δηλαδὴ ἡ Πόλις ὅπως τὴν ἔζησαν οἱ Βυζαντινοὶ στὴ φαντασία τους καὶ παράλληλα ὁ τρόπος τῆς διαμόρφωσης τῆς μεγαλύτερης πόλης τῆς ἐποχῆς της, καθὼς καὶ ἡ σύνθεση τοῦ πληθυσμοῦ της στὰ ἰδιαίτερα συστατικά του, ὅπως ὁ μοναχισμὸς μέσα στὴ ζωὴ της, οἱ ἐθνικὲς μειονότητες, Ἑβραῖοι, Σύροι κ.ἄ., ἀναλύονται διεξοδικὰ.

Καὶ ἄλλες περιοχὲς τοῦ Βυζαντίου ἔχουν ἀπασχολήσει τὸν καθηγητὴ Dagron, ὅπως ἡ Μικρὰ Ἰασία. Εἰδικότερα ἡ Ἰσανρία, ὅπου ἔζησε ἡ ἁγία Θεέκλα, στὸ βίῳ τῆς ὁποίας ἔχει ἀφιερώσει ἓνα βιβλίον. Σὲ αὐτὸ ἀνασυντάσσεται ἡ καθημερινὴ ζωὴ τῶν κοινῶν ἀνθρώπων τῆς ἐπαρχίας. Ἄλλὰ καὶ στὴν Κιλικία ἔχει ἀφιερώσει ὁ κ. Dagron

συνεχεῖς ἔρευνες, γιὰ νὰ ἀνακαλύψει ἄγνωστες καὶ πολύτιμες βυζαντινὲς ἐπιγραφὰς δημοσιευμένες τώρα σὲ βιβλία καὶ μελέτες. Καὶ τὸ "Ἅγιον" Ὄρος τὸν ἔχει ἀπασχολήσει, κυρίως στὴ μνημειώδη σειρὰ τῶμων μὲ βυζαντινὰ ἔγγραφα κάθε μονῆς, ποὺ συνεχίζει νὰ ἐκδίδεται ἀπὸ τὸ *Collège de France*.

Στὶς εὐρυντάτου φάσματος δραστηριότητες αὐτές, βασικὴ προϋπόθεση εἶναι ἡ ἀριστη γνώση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας —ποὺ τοῦ ἐπέτρεψε νὰ προσεγγίσει τὴ βυζαντινὴ σκέψη ἢ ἀκόμη νὰ ἐπεξεργασθεῖ, νὰ δημοσιεύσει καὶ νὰ ἐρμηνεύσει βυζαντινὰ κείμενα ἀγιολογικά, ἀλλὰ καὶ τῆς πολεμικῆς τέχνης. Ἔτσι ἔφθασε καὶ στὴν μελέτη τῆς βυζαντινῆς ὀρθόδοξης θεωρίας τῶν εἰκόνων ὅπου προσφέρει νέα θεμελιωμένα στοιχεῖα.

Αὐτὰ τὰ λίγα καὶ πενιχρὰ ἀρκοῦν, ἐλπίζω, γιὰ νὰ χαρακτηρίσουν τὴ λαμπρὴ ἐπιστημονικὴ προσωπικότητα τοῦ καθηγητῆ *Dagron*, ποὺ ἀκούραστα φωτίζει μὲ πρωτοτυπία ὡς πρὸς τὴν ἐπιλογήν καὶ ὡς πρὸς τὴ διατύπωση, οὐσιώδη θέματα τοῦ βυζαντινοῦ κόσμου, ποὺ δὲν εἶχαν ὡς τώρα προσεχθεῖ ἀρκετά.

Ἄγαπητὲ κύριε συνάδελφε καὶ Φίλε,

Εἶμαι εὐτυχῆς ποὺ ἡ Ἄκαδημία Ἀθηνῶν μοῦ ἀνέθεσε νὰ σᾶς ὑποδεχθῶ στὴ σημερινὴ ἔκτακτη συνεδρίαση τῆς Ὀλομέλειας, καὶ αὐτὸ ἔπραξα μὲ ἀληθινὴ χαρὰ, γιὰτὶ σὲ ἐμένα ἔτυχε ἡ τιμὴ νὰ σᾶς καλωσορίσω στὸν ἐπίσημο καὶ τίμιο αὐτὸ χῶρο, σὲ μιὰ συντροφιά σοφῶν καὶ λογίων ἀνθρώπων ποὺ τιμοῦν ὅσους «τῆς ἑλληνικῆς παιδείας μετέχουν», ἀλλὰ καὶ τὴν προάγον καὶ τὴν μεταλαμπαδεύουν γράφοντας καὶ διδάσκοντας.